

MINISTRI KÄSKKIRI

27.02.2025 nr 1.1-2/25/32

**Sillamäe Eesti Põhikooli teenistusliku järelevalve
õiendi kinnitamine**

Vabariigi Valitsuse seaduse § 95 lõike 1 ja Vabariigi Valitsuse 13.08.2021. a määruse nr 80 „Haridus- ja Teadusministeeriumi põhimäärus“ § 6 lõike 2 punkti 13 alusel.

1. Kinnitan Sillamäe Eesti Põhikooli teenistusliku järelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli direktoril esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristina Kallas
minister

SILLAMÄE EESTI PÕHIKOOLI TEENISTUSLIKU JÄRELEVALVE ÕIEND

I SISSEJUHATUS

1. Sillamäe Eesti Põhikool (edaspidi *kool*) on alates 01.09.2023 riigikool, mis asub Sillamäel, aadressil Viru pst 26, 40233 Ida-Viru maakond.
2. Kool on üldhariduskool, mis korraldab õpet põhikooli I–III kooliastmes.
3. Teenistuslikku järelevalvet kooli juhtimise ja tegevuse õiguspärasuse üle teostasid haridus- ja teadusministri 21.11.2024 käskkirja nr 1.1-2/24/320 „Teenistusliku järelevalve teostamine Sillamäe Eesti Põhikoolis“ alusel Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna õigusnõunik Margit Ahu ja peaekspert Ruth Elias. Järelevalvesse kaasati Keeleameti Ida-Viru järelevalvetalituse peainspektor Renata Laas.
4. Järelevalve algas 27.01.2025.
5. Järelevalve eesmärk oli hinnata, kas õppe- ja kasvatustegevuse korraldus õppeasutuses on kooskõlas õigusaktidega, vaadelda õppetöö korraldust, õpilaste arengu toetamist ning õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni.
6. Järelevalves vesteldi kooli direktori, õppealajuhataja, õpetajate esindajatega, hoolekogu liikmetega, tugispetsialistidega ning juhuvaliku alusel õpilaste ja lapsevanematega. Tutvuti kooli dokumentide ja õppekeskkonnaga, külastati õppetunde ning võrreldi kooli andmeid Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

II KOKKUVÕTE

Kool on Sillamäel tegutsev riigikool, mis korraldab õpet põhikooli I–III kooliastmes, kooli õppekeel on eesti keel. Seisuga 27.01.2025 õppis koolis 274 õpilast ning töötas 29 õppe- ja kasvatusala töötajat. 1.–4. klassis on paralleelklassid. Kooli soovib õppima asuda rohkem õpilasi, kui on vabu õppekohti.

Kooli õppekava ei ole täiel määral kooskõlas riiklike õppekavadega ning täiendamist vajavad nii kooli õppekava üldosa kui ka ainekavad ja lihtsustatud õppekava ainekavad.

Põhikooli lõpueksami tulemused eesti keeles olid koolis 2024. aastal Eesti keskmisest (76,0) veidi kõrgemad (77,2), eelnevatel aastatel on olnud 1,2 kuni 9,7 punkti Eesti keskmisest tulemusest madalamad. Põhikooli matemaatikaeksami tulemused on olnud valdavalt Eesti keskmisel tasemel, erandiks oli 2022. aasta.

Sisehindamist on koolis läbi viidud – on kogutud andmeid, analüüsitud tulemusi, välja on toodud tugevused ja parendusvaldkonnad ning kavandatud on parendustegevused. Koostatud on sisehindamise aruanne arengukava perioodi 01.09.2021–30.08.2024 kohta. Õppeaasta lõpus on tehtud õppe- ja kasvatustegevuse kokkuvõtted.

Koolil on koostatud ja kinnitatud arengukava 2024–2027, arengukava koostamisel ei ole arvestatud sisehindamisel välja toodud tugevusi ja parendusvaldkondi ega lähtunud

sisehindamisel välja toodud parendustegevustest. Arengukava on arutlusel olnud õppenõukogus, õpilasesinduses ja hoolekogus.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis kokku 29. Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 20 töötajal: 16 õpetajal, direktoril, õppealajuhatajal, logopeedil ja sotsiaalpedagoogil. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele üheksal õpetajal, kellest neljal puudub õpetajakutse, viiel puuduvad magistrakraad ja õpetajakutse. Neljal õpetajal on võimalik õpetajakutse omandamisega viia kvalifikatsioon vastavusse nõuetega. Kaks õpetajat on esitanud dokumendid õpetajakutse saamiseks ning kolm õpetajat on juhtkonna sõnul 2025. aastal lõpetamas magistriõpinguid.

Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust ei ole piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Koolis toimub nädalas 473 õppetundi, millest 311 (65,8%) tundi viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 162 (34,2%) tundi viivad läbi õpetajad, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon. I kooliastmes viivad läbi õpetajad, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon, 45,9% tundidest, II kooliastmes 22,8%, III kooliastmes 34,4%.

Järelevalve ajal töötasid koolis tugispetsialistidest sotsiaalpedagoog ja logopeed ning tagatud oli psühholoogi teenus. Eripedagoogi teenust ei osutatud, kuigi koolis õpib õpilasi, kes vajavad eripedagoogi teenust.

Vestlustel osalenud lapsevanemad ja õpilased tõid välja, et koolis on üksteisest lugupidav ja koostöine õhkkond, õpetajad ja tugispetsialistid toetavad õppijate arengut.

Õiend oli koolis ära kuulamiseks 17.–20.02.2025. Ära kuulamisel tehtud ettepanekud on kajastatud õiendis.

III OLUKORRA KIRJELDUS

Kool on alates 01.09.2023 Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav riigiasutus¹. EHIS² ja kohapeal kontrollitud andmetel õppis koolis 27.01.2025 seisuga 274 õpilast, töötas 29 õppe- ja kasvatusala töötajat.

1. Õppekava vastavus nõuetele

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse³ (edaspidi *PGS*) kohaselt koostab kool riiklike õppekavade alusel kooli õppekava, mis on õpingute alusdokument, milles on kirjeldatud õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks ning milles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad valikud.

Kooli õppekava peab kehtestama kooli direktor⁴. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.⁵

Kooli õppekava on direktor kehtestanud⁶, käskkirja pealkiri on „Kooli õppekava muutmine“, kuid sellega on kehtestatud õppekava üldosa ja ainevaldkondade kavad, seega õppekava terviktekst. Käskkirjaga⁷ tunnistatakse kehtetuks eelnev käskkiri⁸, millega oli kinnitatud õppekava tagasiulatuvalt 01.09.2024. Õigusselguse huvides on oluline määratleda, kas kehtestati uus dokument või muudeti olemasolevat.

¹ Haridus- ja teadusministri 21.08.2023. a määrus nr 31 „Sillamäe Eesti Põhikooli põhimäärus“, § 2 lg 1.

² EHIS, 27.01.2025.

³ PGS, § 17 lg 1.

⁴ PGS, § 17 lg 1 p 2.

⁵ PGS, § 17 lg 2.

⁶ Direktori 15.11.2024 käskkiri nr 1-2/24/33 „Kooli õppekava muutmine“.

⁷ Direktori 15.11.2024 käskkiri nr 1-2/24/33 „Kooli õppekava muutmine“.

⁸ Direktori 07.11.2024 käskkiri nr 1-2/24/30 „Sillamäe Eesti Põhikooli õppekava kehtestamine“.

Põhikooli riiklikus õppekavas⁹ (edaspidi *PRÕK*) on sätestatud, et koolid viivad kooli õppekava *PRÕKi* ja selle lisadega kooskõlla hiljemalt 01.09.2024. Kool ei ole seda nõuet järginud ning õppeaasta alguseks ei olnud kooli õppekava *PRÕK*iga kooskõlla viidud.

Juhtkond selgitas, et nad alustasid õppekava uuendamise 2023. aasta sügisel, selleks moodustati töörühmad, mis asusid uut õppekava koostama. Augustiks 2024 oli õppekava valmis aruteludeks õppenõukogus, hoolekodus ja õpilasesinduses, tegeleti nii õppekava üldosa kui ka ainekavade vormistamisega, saadi õppekava ka korrektselt vormistatud ja avalikustati veebilehel, kuid siis selgus, et unustati õppekava käskkirjaga kehtestamine ning seepärast ongi õppekava kinnitatud 07.11.2024. Selleks ajaks oli tekkinud ka vajadus lisada ainekavadele valikainete kavade.

Direktor on enne kinnitamist õppekava muudatused esitanud kooli hoolekogule¹⁰, õppenõukogule¹¹ ja õpilasesindusele¹² arvamuse avaldamiseks. Protokollides ei ole kajastatud kooli organites toimunud arutelusid ning ettepanekuid kooli alusdokumentide ning oluliste põhimõtete kohta, mis aitaks säilitada kokkulepete taga olevaid tõlgendusi ja selgitusi, samuti võimaldaks see kooli tegevuse edasisel planeerimisel toimunud aruteludega arvestada. Hoolekogu protokollist puudub esimehe allkiri, õpilasesinduse protokollis ei kajastu koosolekult puudunud õpilasesinduse liikmete nimed, otsuste vastuvõtmise õiguslikud alused ning puuduvad nii esimehe kui ka protokollija allkirjad. Õpilasesinduse ja hoolekogu protokollidel ei ole numbreid, kuigi kooli asjaajamiskorra kohaselt peavad need olema nummerdatud.

Direktor selgitas, et dokumentide haldussüsteemis Pinal on protokollid allkirjastatult, kuid Pinali vaatlemisel leidis kinnitust, et osadel protokollidel ei olnud kõiki nõutud allkirju.

PGSi¹³ kohaselt peab kool avalikustama õppekava veebilehel. Õppekava on kooli veebilehel avalikustatud.

1.1.Kooli õppekava üldosa

1.1.1. PGS¹⁴ sätestab, et riiklike õppekavade alusel peab kool koostama õppekava, mis on koolis õpingute alusdokument ja milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames. *PRÕK*¹⁵ sätestab, et kool koostab riikliku õppekava alusel kooli õppekava. Kooli õppekava on põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks. Kooli õppekava koostades peetakse silmas kooli ja paikkonna eripära, kooli töötajate, lastevanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid vaimseid ja materiaalseid ressursse.¹⁶

Kooli õppekava üldosa ei ole kooskõlas *PRÕK*is ja põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas¹⁷ (edaspidi *PLRÕK*) sätestatuga ja vajab täiendamist ja muutmist.

1.1.2. *PRÕK*¹⁸ sätestab, et kooli omapära ja piirkondliku eripära arvestamiseks võib põhikool kooli hoolekogu nõusolekul muuta riikliku õppekava kohustuslike õppeainete tunnijaotusplaani, tagades oma kooli õpilastele riiklikus õppekavas määratud üldpädevuste, õpitulemuste ning kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamise.

---

⁹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 25 lg 10.

¹⁰ Kooli hoolekogu 11.11.2024 koosoleku protokoll (numbrita).

¹¹ Õppenõukogu 12.11.2024 koosoleku protokoll nr 1-5/24/6.

¹² Õpilasesinduse 13.11.2024 koosoleku protokoll (numbrita).

¹³ PGS, 69 lg 1.

¹⁴ PGS, 17 lg 1.

¹⁵ *PRÕK*, § 24 lg 2.

¹⁶ *PRÕK*, § 24 lg 2.

¹⁷ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

¹⁸ *PRÕK*, § 15 lg 5.

Kooli õppekava üldosas on sätestatud, et B-võõrkeele (vene keele) tundide arvu on vähendatud III kooliastmes kahe tunni võrra, kuid puudub selgitus, kuidas saavutatakse vähendatud tundide arvuga PRÕKis¹⁹ ette nähtud B-võõrkeele õpitulemused III kooliastme lõpuks. Täpsustatud on, et vähendatakse vene keele tunde, kuid B-võõrkeelena pakutakse ka saksa keelt, seejuures puudub viide saksa keele tundide arvu vähendamisele III kooliastmes.

1.1.3. PLRÕK²⁰ sätestab, et lihtsustatud õppe või toimetulekuõppe õpilane teeb loovtöö juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö tegemine on võimalik.

Kooli õppekavas on kirjas, et lihtsustatud õppes loovtööd sooritama ei pea. Loovtöö koostamine ei ole küll lihtsustatud õppe või toimetulekuõppe õpilaste puhul põhikooli lõpetamise tingimuseks, kuid see ei eelda, et õpilased võimetekohast loovtööd ei tee, kui õppenõukogu leiab, et õpilased on loovtöö tegemiseks võimelised.

Juhime tähelepanu, et õppenõukogu peab iga lihtsustatud õppekava alusel õppiva õpilase puhul kaaluma, kas loovtöö tegemine on talle jõukohane.

1.1.4. PRÕK²¹ sätestab, et põhikool võib viie palli süsteemi asemel kasutada koolisisesele teistsugust hindedüsteemi. Kasutatav hindedüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted sätestatakse kooli õppekavas. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtavad hinded ja käimasoleva õppeveerandi jooksul saadud hinded viie palli süsteemi. Samuti sätestab PRÕK²², et põhikooli I ja II kooliastmel võib õpilase hindamisel kasutada kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine koolis sätestatakse kooli õppekavas. Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt II kooliastme lõpul tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, teisendada viie palli süsteemi.

PRÕK²³ sätestab, et põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”.

Kooli õppekavas²⁴ on kirjas, et muusikat hinnatakse mitteeristavalt. Õppekavas puudub selgitus, kuidas teisendatakse muusika mitteeristava hindamise tulemus kokkuvõtva hindeks.

Juhtkond ütles, et nad muutsid mitteeristava hindamise sätet õppekavas, et 2.–8. klassis toimub hindamine mitteeristavalt ja 9. klassis, kus hinne läheb põhikooli lõputunnistusele, kasutatakse poolaasta kokkuvõtetes hinnet. Direktori sõnul küll arutati, et mittearvestatud on hinne 2 ja arvestatud on hinne 5, kuid see jäi kirja panemata.

1.1.5. Täiendada õppekava üldosa lihtsustatud õppekava alusel õppivate õpilaste põhikooli lõpetamise tingimustega, võttes aluseks PLRÕKis²⁵ sätestatud põhikooli lõpetamise tingimused ning kajastada erisused õppeajas, sh lisada nominaalse õppeaja pikendamise võimalus ja lisaõppe pakkumise korraldus.

1.2. Valdkondlikud ainekavad

Täiendamist ja korrastamist vajavad matemaatika, sotsiaainete ja võõrkeelte ainevaldkondade kavad.

1.2.1. Loodusainete valdkonnakava üldosas toodud üldpädevuste kirjeldustes puudub digipädevuse kirjeldus. Soovitame lisada hindamise kirjeldus, sest loodusvaldkonnas on palju valdkonnale iseloomulikke, näiteks praktiliste tööde hindamine.

1.2.2. Matemaatika ainevaldkonnakava üldosas järgida PRÕKi²⁶ struktuuri ja lisada matemaatika õppe kavandamise ja korraldamise ning hindamise ja õppekeskkonna peatükid.

---

¹⁹ PRÕK, lisa 8.

²⁰ PLRÕK, § 2 lg 2.

²¹ PRÕK, § 21 lg 4.

²² PRÕK, § 21 lg 5.

²³ PRÕK, § 23 lg 1.

²⁴ Kooli õppekava üldosa, p 10.5.2.

²⁵ PLRÕK, § 4.

²⁶ PRÕK, lisa 5.

- 1.2.3. Sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi²⁷ nõuetele ajaloo ainekava, sest ainekava kirjeldus ja eesmärgid on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel. Ajaloo ainekava 5. klassis on sissejuhatus ajalukku, kus tuleks tutvuda erialase sõnavaraga, õppida tundma ajaloolise aja määratlemist, allikaid, mõningaid ajaloosündmusi ja isikuid ajaloos. Süstemaatiline ajaloo õppimine algab 6. klassis. Kooli õppekavas on 5. klassi õppesisu üle koormatud ega ole teostatav 35 õppetunniga aastas. Riiklikus õppekavas esitatud kooliastme lõpu õpitulemused ei ole saavutatavad ühe teemaploki käsitlemise raames. Kooli ajaloo ainekavas on vaja kitsendada õpitulemusi vastavalt õpitavale teemale ja viia vastavusse õppesisuga. Täiendamist vajavad ühiskonnaõpetuse ainekavas 6. klassi õpitulemused, et oleks kaetud kõik riiklikus ainekavas kirjeldatud õpitulemused.
- 1.2.4. Võõrkeelte valdkonnas on B-võõrkeele ainekavas korduvad õpitulemused, nt on klassi õpitulemuste juures "üldised õpitulemused" ja seejärel osaoskustena nt "rääkimine". Osaoskuste õpitulemused sõnastada kitsamalt ja täpsemalt.

1.3. Lihtsustatud õppekava kajastamine kooli õppekavas

PLRÕK²⁸ sätestab, et kooli õppekavas kirjeldatakse lihtsustatud õppe õppeainete õpitulemused ja õppesisu klassiti.

- 1.3.1. Eesti keele ainekava ei ole kooskõlas PLRÕKiga²⁹, kuna kajastatud ei ole I kooliastme õpitulemusi.
- 1.3.2. Loodusõpetuse ainekava ei ole kooskõlas PLRÕKiga³⁰, kuna kajastatud ei ole II ja III kooliastme õpitulemusi.
- 1.3.3. Inimeseõpetuse ainekava ei ole kooskõlas PLRÕKiga³¹, kuna kajastatud ei ole II ja III kooliastme õpitulemusi.

Inimeseõpetuse ainekavas on 7. klassis kahel korral esitatud õpitulemus "teadvustab oma positiivseid ja negatiivseid iseloomujooni, oskab õpetaja suunamisel nimetada negatiivsete omaduste parandamise võimalusi".

- 1.3.4. PLRÕK³² sätestab, et õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul võib kool vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või mõne teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppe korral arvestada kooli õppekavavälist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis kui kooli õppekava osa, kui see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Kooli õppekavas on viide PRÕKile, kuid viide PLRÕKile puudub. Täiendada õppekava üldosas³³, kuidas koolivälist õppimist või tegevust arvestatakse koolis õpetatava osana, lähtudes PLRÕKist³⁴.

- 1.3.5. A-võõrkeele ainekavas soovitame muuta ainekava nimetuse "Inglise keele ainekava, lihtsustatud õpe" või lisada esimese lausena, et A-võõrkeelena õpetatakse koolis inglise keelt, et oleks tagatud kooskõla PLRÕKiga³⁵.

Juhtkonna sõnul pöörati rohkem tähelepanu õppekavas PRÕKi sätete kajastamisele ja PLRÕKi sätteid ei jõutud arvestada.

1.4. Ettepanekud direktorile

- 1.4.1. Selgitada õppekava üldosas, kuidas saavutatakse vähendatud tundide arvuga PRÕKi lisas 8 ette nähtud B-võõrkeele õpitulemused III kooliastme lõpuks.

---

²⁷ PRÕK, § 5 lg 4 p 2 ja lisa 6.

²⁸ PLRÕK, § 5 lg 7 p 1.

²⁹ PLRÕK, lisa 1 p 4.1.

³⁰ PLRÕK, lisa 1 p 4.5.

³¹ PLRÕK, lisa 1 p 4.7.

³² PLRÕK, lisa 1 p 3.2, ap 13.

³³ Kooli õppekava üldosa, p 10.8.

³⁴ PLRÕK, lisa 1 p 3.2, ap 13.

³⁵ PLRÕK, lisa 1 p 4.2.

- 1.4.2. Tagada, et õppenõukogu teeb kaalutletud otsuse, kas loovtöö tegemine on õpilasele jõukohane, iga lihtsustatud õppekava alusel õppiva õpilase puhul, ning anda õpilasele võimalus eneseteostuseks loovtöö tegemisel.
- 1.4.3. Korrastada ainekavades õpitulemused, et need oleks nimetatud ilma kordusteta.
- 1.4.4. Nummerdada kõik hoolekogu ja õpilasesinduse protokollid kooli asjaajamise korra kohaselt.
- 1.4.5. Kajastada protokollides kooli organites toimuvad arutelud ning ettepanekud kooli alusdokumentide ning oluliste põhimõtete kohta, mis aitab säilitada kokkulepete taga olevaid tõlgendusi ja selgitusi, samuti võimaldab see kooli tegevuse edasisel planeerimisel toimunud aruteludega arvestada.

1.5. Ettekirjutused direktorile

- 1.5.1. Tagada kooli õppekava üldosa vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ järgmises osas: Tagada mitteeristavate hinnete teisendamise sätestamine õppekavas, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 21 lõigetest 4 ja 5 ning § 23 lõikest 1 vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.1.4 toodud selgitustele.

Ettekirjutuse 1.5.1 täitmise tähtaeg: 01.07.2025.

- 1.5.2. Tagada kooli õppekava ainekavade vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes osades:

- 1.5.2.1. Tagada loodusainete valdkonnakava vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisale 4, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.2.1 toodud selgitustest.

- 1.5.2.2. Tagada matemaatika ainevaldkonnakava vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisale 5, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.2.2 toodud selgitustest.

- 1.5.2.3. Tagada ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekava vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisale 6, lähtudes käesoleva õiendi punktis 1.2.3 toodud selgitustest.

Ettekirjutuse 1.5.2 täitmise tähtaeg: 01.07.2025.

- 1.5.3. Tagada lihtsustatud õppekava ainekavade vastavus Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrusele nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ järgmistes osades:

- 1.5.3.1. Tagada lihtsustatud õppe taseme ainekavade esitamine õppekavas, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikest 5 vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.3 toodud selgitustele.

- 1.5.3.2. Tagada kooli õppekavas lihtsustatud õppe õppeainete õpitulemused ja õppesisu klassiti kirjeldamine, lähtudes Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ § 5 lõike 7 punktist 1 vastavalt käesoleva õiendi punktis 1.3 toodud selgitustele.

Ettekirjutuse 1.5.3 täitmise tähtaeg: 01.07.2025.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

- 2.1. PGSi³⁶ kohaselt peab direktor kehtestama kooli päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotēs korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust, ning mille osa peab olema tunniplaan. Sotsiaalministri määruse³⁷ kohaselt on tunniplaan päevakava osa ja koostatakse lähtuvalt riiklikes õppekavades sätestatud õpilase nädalakoormusest, riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavast, õppeainete

---

³⁶ PGS, § 25 lg 6.

³⁷ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded koolipäevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

raskusest ning eeldatavatest õpitulemustest. PGSi³⁸ kohaselt vahetub õppetund vahetunniga ning vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

Kooli päevakava kehtestati õppeaasta alguses direktori käskkirjaga³⁹, käskkirja lisadeks olid päevakava, pikapäevarühma arvatud õpilaste nimekiri ja tunniplaan. Direktori käskkirjaga⁴⁰ tunnistati eelnev käskkiri päevakava kehtestamise kohta kehtetuks, uue käskkirja lisadeks on päevakava ja tunniplaanid. Päevakavas sisaldab lisaks kooli päevakavale ka pikapäevarühma ja huvitegevuse plaane. Päevakavas oli sätestatud, et söögivahetunnid kestavad 20 minutit ja on 2., 3. ja 4. vahetunnil, kuid vahetund peale 2. tundi oli 10-minutiline, direktor korrigeeris järelevalve ajal päevakavas⁴¹ 1. ja 2. klasside tundide ja vahetundide aegasid ja need viidi kooskõlla kooli reaalse praktikaga.

Vahetundide pikkused on vähemalt 10 minutit, söögivahetunnid 20 minutit.

Direktori käskkirjaga⁴² arvati pikapäevarühma nimekirja õpilased, kelle nimekirja arvamine oli ekslikult päevakava kehtetuks tunnistamise käskkirjaga kehtetuks tunnistatud.

Soovitame erineva õigusliku aluse ja sisuga käskkirjad kehtestada õigusselguse huvides eraldi, et oleks tagatud nende lihtne ja kiire leidmine ning alaline säilimine õiges toimikus.

2.2. Põhikoolis on klassi täitumuse ülemine piirnorm 24 õpilast⁴³. Kooli pidaja võib kehtestada piirnormist väiksema klassi täitumuse ülemise piirnormi⁴⁴ ning võib erandjuhul direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul üheks õppeaastaks õpilaste arvu konkreetsetes klassis üle piirnormi (üle 24 õpilase) suurendada, kui kõik tervisekaitse- ja ohutusnõuded on täidetud⁴⁵.

Käesoleval õppeaastal on koolis 274 õpilast, neist I kooliastmes 131, II kooliastmes 82 ja III kooliastmes 61.

Juhtkonna sõnul üheski klassis ei ole lubatud õpilaste arvu suurendatud, sest õpilased on valdavalt vene kodukeelega ja õpetamine eesti keeles vajab õpetajatelt palju lisatööd, seda on nii tekstide lihtsustamine, tekstides esinevate sõnade selgitamine, aeglasem tempo ja õpilaste eripäraga arvestamine, seepärast on otsustatud, et õpilaste arvu klassis ei suurendata. Õpilaste arvu lubatud suurust klassides kinnitasid ka päevikud.

Juhtkond lisas, et kooli õppima tulla soovijaid on rohkem, kui koolis on vabu kohti, ning mitmes klassis saab uusi õpilasi vastu võtta vaid siis, kui keegi koolist lahkub. Lisaks seab piirid õpilaste arvu suurendamisele koolihoone ruumiline lahendus.

2.3. Klassipäevik on koolidokument, milles peetakse arvestust õppetegevuse ning õpilaste õpitulemuste kohta⁴⁶. Klassipäevikusse märgitakse õppeainete loend, tundide arv õppeaastas, õpilaste nimed, tundide toimumise aeg ja arv ning sisu õppeaineti ning õpilaste hinded⁴⁷. Klassipäevikute nõuetekohase täitmise peavad kindlustama kooli direktor ja õppealajuhataja⁴⁸.

Koolis on kasutusel e-päevik Studium, kus kajastuvad andmed õpilaste kohta ja tundide sissekanded.

Järelevalves tutvuti klassipäevikute sissekannetega juhuvalimi alusel. Eelmise õppeaasta päevikutest selgus, et 9. klassis toimus 28 kunstiopetuse tundi 35 kohustuslikust tunnist, käsitööd ja kodundust toimus 30 tundi 35 kohustuslikust õppetunnist. Keemiat 56 tundi

³⁸ PGS, § 24 lg 5.

³⁹ Direktori 02.09.2024 käskkiri nr 1-2/24/22 „Kooli päevakava kehtestamine“.

⁴⁰ Direktori 14.11.2024 käskkiri nr 1-2/24/32 „Muudatused Sillamäe Eesti Põhikooli päevakavas“.

⁴¹ Direktori 28.01.2025 käskkiri nr 1-2/25/8 „Muudatus kooli päevakavas“.

⁴² Direktori 30.01.2025 käskkiri nr 1-2/25/9 „Õpilaste arvamine kooli pikapäevarühma“.

⁴³ PGS, § 26 lg 1.

⁴⁴ PGS, § 26 lg 2.

⁴⁵ PGS, § 26 lg 3.

⁴⁶ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 1.

⁴⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 2.

⁴⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 11 lg 3.

kohustuslikust 70 tunnist, füüsikat 66 tundi 70st, inglise keelt 97 tundi 105st.

Õppealajuhataja ütles, et kontrollis ka eelmisel õppeaastal klassipäevikuid ja kui märkas puudusi, andis sellest õpetajatele suuliselt teada, ka käesoleval õppeaastal on päevikuid kontrollitud, õpetajate tähelepanu on juhitud puudustele päevikute täitmisel esmaspäevastel koostöökohtumistel ning käesolevaks õppeaastaks on ta koostanud enda jaoks tabeli, kuhu märgib kontrollimise kuupäeva ja märkamised.

2.4. Klassipäevikus õppeainele eraldatud lehekülgedele peab õpetaja kirjutama tähestikulises järjekorras õpilaste nimed ja täitma päevikut vastavalt tundide toimumisele⁴⁹. Õpetaja peab märkima klassipäevikusse tunni kuupäeva, tundide arvu, puudujad (märkega „-“), hilinejad (märkega „+“), hinded, tunni sisu ja antud koduülesande. Paaristunni puhul märgitakse mõlema tunni sisu.⁵⁰

Päevikute vaatlusel selgus, et tundide sisu on paljudes päevikutes märgitud väga üldsõnaliselt, nt ruutvõrrand, reeglite täitmine vihikusse, taandamine, molaararvutused, mis ei kirjelda tunni sisu ega anna ülevaadet tunnis toimunud.

Samuti selgus, et eelmise õppeaasta päevikusse ei olnud kantud mitte ainult toimunud tunnid, vaid päeviku kannetes on märgitud õppesõit, kodus õppimise päev, matkapäev, spordipäev, väljasõit, kontsert, evakuatsioon, kaugõppepäev, teatris käik, asendus, asendustund. Käesoleval õppeaastal on selliseid kandeid vähemaks jäänud, kuid päevikutes oli õppetunniväliseid kanded, nt väljasõit, koolitus, spordipäev.

Järelevalves vaadeldud kaheksast õppetunnist puudusid kahe tunni kohta sissekanded veel järgmisel päevalgi.

Õppealajuhataja ütles vestlusel, et õpetajatele on korduvalt räägitud, et sissekanded tehakse toimunud tunni kohta ning tunni sisu tuleb kirjeldada viisil, et puudujad ja vanemad saaks ülevaate, mis tunnis tegelikult toimus. Õppealajuhataja on selgitanud õpetajatele, et tunni sisu tuleb kirjeldada lähtuvalt ainekavast. Ära kuulamisest teavitas direktor, et koolis on otsustatud koostada klassipäeviku täitmise juhend, milles selgitatakse, kuidas päevikut täita, sh kuidas kajastada tunni sisu ainekavadest lähtudes.

2.5. PGSi⁵¹ kohaselt on hindamise eesmärk toetada õpilase arengut; anda tagasisidet õppeedukuse kohta; innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima; suunata enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul; suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel; anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. PGSis⁵² lisatakse, et õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ – „hea“, „3“ – „rahuldav“, „2“ – „puudulik“ ja „1“ – „nõrk“.

PGS⁵³ lubab põhikooli I ja II kooliastmes kasutada õpilase hindamisel kirjeldavat sõnalist hinnangut, millel puudub numbriline ekvivalent. Kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine sätestatakse kooli õppekavas. Õpilase koolist lahkumisel või hiljemalt II kooliastme lõpul tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel, teisendada viiepallisüsteemi.

Koolis hinnatakse õppekava⁵⁴ kohaselt mitteeristavalt 1.–9. klassis valikaineid ning 2.–8. klassis muusikat. Numbrilist hindamist ei teostata 1. klassis⁵⁵.

Päevikute vaatlemisel selgus, et muusikas on õpetaja tunnitööd hinnanud numbrilise hindega, kuid kokkuvõtva hindena on kasutatud mitteeristavat hindamist. Juhime tähelepanu, et kui kool

⁴⁹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 3.

⁵⁰ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 12 lg 4.

⁵¹ PGS, § 29 lg 1.

⁵² PGS, § 29 lg 2.

⁵³ PGS, § 29 lg 3.

⁵⁴ Õppekava, p 10.5.2.

⁵⁵ Õppekava, p 10.6.

on otsustanud muusika õpitulemusi hinnata mitteeristavalt, siis õpetaja peab sellest lähtuma ja hindama õpilasi mitteeristavalt.

Kuna mitteeristav hindamine on käesoleval õppeaastal esimest aastat, siis õpilasraamatus need veel ei kajastu.

2.6. Õigusakti⁵⁶ kohaselt on õpilasraamat kooli õpilaste arvestuse põhidokument, mis peab sisaldama õpilaste üldnimekirja ja iga õpilase lehekülge. Õpilasraamatu nõuetekohase täitmise peavad kindlustama kooli direktor ja õppealajuhataja⁵⁷. Õpilasele, kes tuli teisest koolist, tuleb avada õpilasraamatu lehekülg ja täita see eelmise kooli õpilasraamatu väljavõtte põhjal. Sissekanne õpilasraamatusse õpilase kooli vastuvõtmise, kooli lõpetamise ja koolist väljaarvamise kohta tehakse kooli direktori käskkirja alusel märkega käskkirja numbri ja väljaandmise kuupäeva kohta⁵⁸. Õpilasraamatusse tuleb kanda õpilase aasta- või kursusehinded, üleminekueksamite hinded, kooliastmehinded ning õpilasraamatu väljavõtte väljastanud kooli nimi. Õpilasele, kes asub uuesti õppima samas koolis, õpilasraamatus uut lehekülge ei avata, vaid jätkatakse olemasoleva alustatud lehekülje täitmist.⁵⁹

Koolis peetakse õpilasraamatut paber kandjal. Teisest koolist tulnud õpilastele on õpilasraamatu väljavõtte alusel kantud varasemad hinded õpilasraamatusse. Kanded õpilasraamatusse on tehtud nõuetekohaselt.

Lõputunnistuse väljastamisel on õpilase või volitatud isiku allkiri võetud õpilasraamatus õpilasele avatud lehele, aga mitte alati lahtrisse, kus on väljastatud lõputunnistuse number, kuid allkirja peaks võtma väljastatud dokumentide numbrite juurde.

2.7. Ettepanekud direktorile

- 2.7.1. Tagada tundide läbiviimine õppekavas sätestatud mahus, et tagada õpilastele õppekavas sätestatud õpitulemuste omandamine.
- 2.7.2. Järgida õppekavas sätestatud hindamise korda ning hinnata õpilasi muusikas mitteeristavalt.
- 2.7.3. Tagada, et kõik õpetajad täidavad klassipäevikud õigeaegselt, et õpilastel ja vanematel oleks koolis toimunud ülevaade.
- 2.7.4. Tagada erineva õigusliku aluse ja sisuga käskkirjade eraldi vormistamine, et oleks tagatud õigusselgus, käskkirjade lihtne ja kiire leidmine ning alaline säilimine õiges toimikus.
- 2.7.5. Lisada lõpetajatele välja antud hinnetelehe numbri lõputunnistuse numbri juurde, kuna hinneteleht kehtib koos lõputunnistusega.

2.8. Ettekirjutused direktorile

- 2.8.1. Tagada klassipäevikute täitmine, lähtudes haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 11 lõigetest 1, 2, 5, 6 ja § 12 lõigetest 3, 6, 8 vastavalt käesoleva õiendi punktides 2.3, 2.4 ja 2.5 esitatud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2025.

---

⁵⁶ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6 lg 1.

⁵⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 6 lg 3.

⁵⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 7 lg 1.

⁵⁹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 7 lg 7.

3. Sisehindamise korraldamine ja järjepideva arengu planeerimine koolis

3.1. PGSi⁶⁰ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Kooli sisehindamise korra peab kehtestama⁶¹ direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule.

Arengu planeerimiseks tuleb koolis selgitada välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Sisehindamisel tuleb analüüsida õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnata nende tulemuslikkust.

Sisehindamise korra on kehtestanud direktor käskkirjaga⁶². Enne kehtestamist on dokumendi kohta arvamust avaldanud hoolekogu⁶³.

Korras⁶⁴ sätestatakse, et sisehindamine toimub nii organisatsiooni kui ka individuaalsel tasandil. Sisehindamist viiakse läbi viies traditsioonilises valdkonnas⁶⁵. Iga õppeaasta lõpus esitatakse sisehindamise vahekokkuvõtte õppenõukogule, tuues välja kooli tugevused, parendusvaldkonnad ning parendustegevused, millest lähtudes püstitatakse järgmise õppeaasta eesmärgid ning täpsustatakse arengukava tegevuskava⁶⁶. Korra⁶⁷ kohaselt koostatakse sisehindamise aruanne üks kord kolme aasta jooksul ning selle valmimise tähtaja määrab kooli direktor käskkirjaga. Seadus⁶⁸ sätestab, et kooli sisehindamist tehakse vähemalt üks kord kooli arengukava perioodi jooksul ja kuna koolil on arengukava aastateks 2024–2027, ei ole sisehindamise periood kooskõlas seaduses sätestatuga.

Korras⁶⁹ on sätestatud sisehindamisel kasutatavad meetodid, nt statistilised ja finantsaruanded, eksamite ja riiklike tasemetööde tulemused ja nende analüüs; projektides, aineolümpiaadidel, spordivõistlustel osalemise tulemuste ning kooli tegevusnäitajate analüüs; kooli dokumentatsiooni sisuline analüüs; vestlused kooli huvigruppide esindajatega, personali eneseanalüüs; rahuloluküsitlused ja nende analüüs; õppe- ja kasvatustegevuste ning õpilaste tööde vaatlus ja analüüs (eksamite tulemused, õpetajate tundide ja ürituste vaatlemine, arenguvestluste kokkuvõtted) ning SWOT analüüs.

Direktor ütles, et koolis oli eelmise aasta sügisel arenguseminar, kus arutati, millised on kooli tugevused, nõrkused, võimalused, ohud, ja tehti ka analüüs.

Sisehindamise aruanne on koostatud perioodi 01.09.2021–30.08.2024 kohta. Aruanne kajastab tegevuste ülevaadet, analüüsi ja jooniseid valdkondades eestvedamine ja juhtimine, personalijuhtimine, õppe- ja kasvatusprotsess, projektid ja programmid. Igas valdkonnas on toodud välja olukorra kirjeldus, tugevused, parendusvaldkonnad ja ka parendustegevused.

Sisehindamise aruandes on sõnastatud eesmärgid, näiteks on õppe- ja kasvatusprotsessi valdkonnas eesmärkideks sõnastatud: tundi hilinejate arv on vähenenud, toetada lapsevanemaid oma lapse võimetele objektiivse hinnangu andmisel (läbi vestluste), andekad õpilased on toetatud, koolikohustuse täitmine on kontrolli all. Toimib koostöö lastevanemate ja teiste antud probleemidega seotud asutustega, õpilaste käitumine erinevates olukordades vastab kodukorra nõuetele ja ennastjuhtiv õppija (oskab õpistrateegiaid kasutada). Kooli arengukavas leiab eesmärgina kajastamist vaid viimane sisehindamisel välja toodud eesmärkidest.

Juhtkonna sõnul on nad koostanud põhjaliku sisehindamise aruande, mille koostamiseks on aluseks võetud õppeaastate kokkuvõtted, rahulolu-uuringute tulemused, erinevad tulemusnäitajad, mis on tabelisse ja skeemidesse pandud. Sisehindamise aruanne oli koostatud lähtudes kehtivast korrast.

---

⁶⁰ PGS, § 78 lg 1.

⁶¹ PGS, § 78 lg 3, § 71 lg 2 p 8.

⁶² Direktori 18.03.2024 käskkiri nr 1-2/24/9.

⁶³ Hoolekogu 16.03.2024 koosoleku protokoll nr 2.

⁶⁴ Sisehindamise kord, osa 2 p 2.3.

⁶⁵ Sisehindamise kord, osa 3 p 3.2.

⁶⁶ Sisehindamise kord, osa 2 p 2.4.

⁶⁷ Sisehindamise kord, osa 2 p 2.5.

⁶⁸ PGS, § 78 lg 2.

⁶⁹ Sisehindamise kord, osa 2 p 2.6.

Järelevalves esitatud õppeaastate kokkuvõtted ja sisehindamise aruanne on põhjalikud ning annavad õppeasutuse erinevatest valdkondadest hea ülevaate.

3.2. Kooli järjepideva arengu tagamiseks tuleb koostada koolis vähemalt kolmeks aastaks arengukava, mille kinnitab kooli pidaja või tema volitatud isik⁷⁰. Direktor vastutab kooli arengukava koostamise ja elluviimise eest⁷¹.

Koolil on arengukava perioodiks 2024–2027⁷². Sellega on seatud kaks eesmärki: 1) õpilase eripära ja kujunemist ennastjuhtivaks õppijaks on õppeprotsessis läbivalt toetatud; 2) kooli väärtused ja toimimise põhimõtted on kokku lepitud ja igapäevaselt rakendatud koolipere tasandil.

Järelevalves selgus, et kooli sisehindamise aruandes välja toodud parendusvaldkonnad ja parendustegevused ei ole olnud arengukava sisendiks.

Direktor ütles, et enne kui saadi riigikooliks, oli neil sisehindamisega kooskõlas olev arengukava plaan, kuid riigikoolina soovitati neile teistsugust vormi ja soovitati esitada arengukava kontsentreeritult, sellepärast ongi arengukava teistsugune.

3.3. Haridus- ja teadusministri määruse⁷³ kohaselt on üldtööplaani koolidokument, milles määratletakse kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Üldtööplaani tuleb vormistada alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis määratletakse ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad⁷⁴. Määruse⁷⁵ kohaselt peab õppenõukogu kinnitama kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks. Kooli üldtööplaanis tuleb esitada ka väljaspool õppetundi toimivad liikluskasvatust toetavad tegevused⁷⁶. Õppenõukogu tegevus tuleb kavandada üheks õppeaastaks ja määrata kooli üldtööplaanis enne õppeaasta algust⁷⁷.

Õppenõukogu on üldtööplaani kinnitanud⁷⁸ enne õppeaasta algust. Kooli üldtööplaani tegevuskava on esitatud kuues tegevusvaldkonnas: kooli arengukavast, õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest, eelmise aasta töö kokkuvõttest lähtuv, õppenõukogu tegevus ning väljaspool õppetundi toimuv liikluskasvatus.

Üldtööplaanis on õppeaastaks võetud neli arengukava eesmärki, kuigi üldtööplaani koostamise ajal kehtivat arengukava ei olnud: õppekavaarendus on pidev, eesmärgistatud ja tõendus põhine, kooli töötajad arvestavad iga õpilase eripäraga, toetades tema terviklikku arengut, õpilase kujunemine ennastjuhtivaks õppijaks on õppeprotsessis läbivalt toetatud, kooli väärtused ja toimimise põhimõtted on kokku lepitud ja igapäevaselt rakendatud koolipere tasandil. Lisaks on üldtööplaanis õppekavast tulenevad eesmärgid, üritused, liikluskasvatus, õppenõukogu tegevus.

Üldtööplaani on koostatud vastavalt määruses sätestatud nõuetele, kuid tegevused on soovitatav planeerida konkreetsemalt ning määratleda ka konkreetsemad tähtajad või vahetähtajad, et jälgida planeeritud tegevuste täitmist jooksvalt. Näiteks eesmärgi – õpilase kujunemine ennastjuhtivaks õppijaks on õppeprotsessis läbivalt toetatud – ülesandena on üldtööplaani kirjutatud vaid iseseisev ja vastutustundlik õpilane ning tegevusena on nimetatud ainult rahuloluküsitluste läbiviimine (õpilased, lapsevanemad) ja tulemuste analüüs ning õpetajate koolitus, mida korraldatakse kooli meeskonna poolt õppeaasta jooksul, kuid mida tehakse, et

⁷⁰ PGS, § 67 lg-d 1, 2.

⁷¹ PGS, § 71 lg 2 p 1.

⁷² Haridus- ja teadusministeeriumi 02.12.2024 korraldus nr 1.1-5/24/12 „Sillamäe Eesti Põhikooli arengukava kinnitamine aastateks 2024-2027“.

⁷³ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

⁷⁴ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

⁷⁵ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁷⁶ Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrus nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“, § 5 lg 1 ja § 6 lg 6.

⁷⁷ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 1 p 2.

⁷⁸ Õppenõukogu 29.08.2024 koosoleku protokoll nr 05.

toetada õpilase iseseisvuse ja vastutustunde arendamist ei ole planeeritud.

Koolis peaks rohkem lahti mõtestama ülesanded eesmärkide täimiseks ja need selgelt sõnastama ning planeerima tegevused ülesannete täitmiseks, vaja on sõnastada mõõdikud, et mõõta eesmärkide poole liikumist. Üldtööplaanis kajastatud tegevused on tagajärgede hindamine, kuid puuduvad reaalsed toetavad tegevused, mis aitaks õpilasel kujuneda ennastjuhtivaks õppijaks.

Direktor ütles, et tegevusi ennastjuhtiva õpilase kujunemiseks on erinevate valdkondade tegevustes planeeritud, kõiki tegevusi ei pandud ka üldtööplaani kirja, kuid kõik koolis toimuvad tegevused toetavad ennastjuhtiva õppija kujunemist.

Liikluskasvatust toetavad tegevused ja õppenõukogu tegevus on üldtööplaanis planeeritud.

3.4. Ettepanekud direktorile

3.4.1. Siduda sisehindamise kokkuvõtva aruande koostamine arengukava perioodiga, et tagada sisehindamise läbiviimine enne uue arengukava koostamist ning täpsustada see sisehindamise korras.

3.4.2. Kavandada üldtööplaanis eesmärkide täitmiseks tegevused ning kajastada mõõdikud, et hinnata, kuhu ollakse liikunud eesmärkide täitmisel.

3.5. Ettekirjutus direktorile

Viia sisehindamise kord vastavusse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 lõikega 2. Täitmise tähtaeg: 01.06.2025.

4. Õpilaste arengu toetamine ning tugispetsialistide teenuse tagamine

4.1. PGS näeb ette, et kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid⁷⁹ ning et kool lähtub õppe korraldamisel nendest põhimõtetest⁸⁰. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleb koolis tagada õpilasele võimetekohane õpe ning tugi õpetajate ja teiste spetsialistide koostöös. PGSi⁸¹ kohaselt tuleb õpilasega tema arengu toetamiseks korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguveestlus. PGS⁸² sätestab, et arenguveestluste korraldamise tingimused ja korra peab kehtestama kooli direktor, esitades dokumendi enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule. PGSi⁸³ kohaselt osalevad arenguveestlusel õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.

Kooli arenguveestluste kord on kinnitatud direktori käskkirjaga⁸⁴ ning see on esitatud eelnevalt arvamuse avaldamiseks õppenõukogule⁸⁵ ja hoolekogule⁸⁶.

Vastavalt koolis kehtestatud korrale⁸⁷ viiakse arenguveestlused läbi regulaarselt üks kord aastas 1. septembrist kuni 31. maini.

Korra⁸⁸ kohaselt arenguveestlused dokumenteeritakse ning allkirjastatakse kõigi osapoolte poolt. Järelevalves kontrolliti juhuvalimi alusel nelja klassi 2023/2024. õppeaasta arenguveestluste materjale, kust selgus, et arenguveestluste kokkuvõtetelt puudus õpilase allkiri, kokkuvõtteid ei olnud esitada ühe valimi klassi ja mitmete õpilaste kohta. Õppealajuhataja andmetel viidi 2023/2024. õppeaastal 2.a klassis 24 õpilasest arenguveestlus läbi 19 õpilase ja vanemaga, 6. klassis 24 õpilasest 13 õpilase ja vanemaga ning 9. klassis 9 õpilasest toimus arenguveestlus 2 õpilase ja vanemaga.

Kooli sisehindamise aruandes 01.09.2021–30.08.2024 on välja toodud, et umbes 5% lastevanematega ei saa arenguveestlust läbi viia.

---

⁷⁹ PGS, § 6 p 1.

⁸⁰ PGS, § 46 lg 9.

⁸¹ PGS, § 37 lg 5.

⁸² PGS, § 37 lg 7, § 71 lg 2 p 9.

⁸³ PGS, § 37 lg 6.

⁸⁴ Direktori 18.03.2024 käskkiri nr 1-2/24/8.

⁸⁵ Õppenõukogu 22.01.2024 koosoleku protokoll nr 02.

⁸⁶ Hoolekogu 16.03.2024 koosoleku protokoll nr 2.

⁸⁷ Arenguveestluste läbiviimise kord, p 4.1.

⁸⁸ Arenguveestluste läbiviimise kord, p 4.7.

Juhtkond tunnistab, et kõikide õpilastega ei ole arenguevestlusi läbi viidud, sellele on viidatud ka kooli sisehindamises, käesoleval aastal ei ole veel aktiivne arenguevestluste periood alanud. Juhtkonna sõnul on pöördutud kohaliku omavalitsuse poole seoses hilinemiste ja puudumistega, kuid seoses arenguevestlustega on küll olnud vajadus teavitada, aga kool ei kasutanud seda.

Järelevalves selgus, et 2023/2024. õppeaastal ei toimunud kõikide õpilastega arenguevestlused, seega ei täidetud seadusest⁸⁹ tulenevat kohustust viia õpilase arengu toetamiseks läbi arenguevestlus. Kool ei ole juhtude, kui koolikohustusliku õpilase vanemaga ei ole saanud arenguevestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või vanem ei ole teist korda ilmunud arenguevestlusele kokkulepitud ajal, kasutanud võimalust teavitada sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes vajaduse korral peab rakendama meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks.

4.2. Seaduses⁹⁰ on sätestatud, et direktor peab määrama hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (edaspidi *HEVKO*), kelle ülesanne on korraldada koolisest meeskonnatööd ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. *HEVKO* toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks⁹¹. Direktor peab määrama koolis isiku, kes vastutab tuge vajava õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (edaspidi *IAJK*) täitmise eest⁹².

Direktor on käskkirjaga⁹³ *HEVKO*ks määranud sotsiaalpedagoogi. *IAJK* täitjateks on käskkirjaga⁹⁴ määratud kõik õpetajad, kaardi täitmist juhendab sotsiaalpedagoog.

Käskkiri kui haldusakt peab olema selge ja üheselt mõistetav. Haldusmenetluse seadusest (edaspidi *HMS*) lähtudes tuleb selles märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus⁹⁵, käskkirjas tuleb eelnev samasisuline käskkiri kehtetuks tunnistada.

HEVKO määramise käskkirjas ei ole eelnevalt *HEVKO* ülesandeid täitnud isiku nimetamise käskkirja kehtetuks tunnistatud. Direktori sõnul jäi varasem *HEVKO* määramise käskkiri tühistamata kogemata.

HEVKO ütles vestlusel, et tema peamine roll on korraldada koostööd nii õpetajate kui ka vanematega. *HEVKO* osaleb koosolekutel ja aruteludel, kus õpi- ja käitumisraskustega õpilaste vanematega ja klassijuhatajaga arutatakse õpilase arengu toetamise vajadusi ja võimalusi, samuti korraldab ta *IAJK* täitmist ja selle avamisest vanemate teavitamist ning tagab vanematele juurdepääsu *IAJK*le.

Tugispetsialistid ütlesid vestlusel, et *IAJK*i avab Stuudiumi keskkonnas klassijuhataja, tugispetsialistid täiendavad seda, kaardi avamisest teavitatakse vanemaid.

4.3. *PGSi*⁹⁶ kohaselt otsustab õpiabi- või tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise direktor, otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekust. *PGS*⁹⁷ sätestab, et individuaalse õppekava (edaspidi *IÕK*) koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.

---

⁸⁹ *PGS*, § 37 lg 6.

⁹⁰ *PGS*, § 46 lg 2.

⁹¹ *PGS*, § 46 lg 3.

⁹² *PGS*, § 46 lg 7.

⁹³ Direktori 03.09.2024 käskkiri nr 1-2/24/23.

⁹⁴ Direktori 28.11.2024 käskkiri nr 1-2/24/40.

⁹⁵ *HMS*, § 56 lg 2.

⁹⁶ *PGS*, 46 lg 11.

⁹⁷ *PGS*, § 18 lg 3.

Direktor on käskkirjaga⁹⁸ määranud õpilastele tugiteenused, arvanud õpilased eriklassi ning kinnitanud IÕKd. IÕKd sisaldavad üldosa, kus on kirjeldatud erisusi, mida õpilasele rakendatakse. Koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM*) otsustest lähtudes on koostatud IÕKd õppeaineti, milles on välja toodud õppesisu ja õpitulemused.

Koolis töötab kolm õpetaja abi, kes abistavad õpetajaid eriklassides ja osalevad tundide läbiviimisel 1.–4. klassides.

4.4. Kool võib teha muudatusi või kohandusi õpilase õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas⁹⁹, selleks koostatakse õpilasele IÕK, mis on sisuliselt töövahend õppe planeerimiseks ning milles on oluline ära märkida, mida õpetatakse õpilasele teisiti ja kuidas töö on planeeritud. Vastavalt EHISE põhimäärusele¹⁰⁰ kantakse põhiharidust omandavate õpilaste kohta õpilaste alamregistrisse hariduslikud erivajadused, toe liik, KVNMi soovitus andmed. Õppeasutused peavad esitama õpilaste kohta andmed nende muutumise päeval¹⁰¹. Koolil on kohustus¹⁰² esitada andmed õpilase haridusliku erivajaduse, toe liigi, rakendatavate tugiteenuste ja -meetmete kohta.

Kool on teinud EHISesse¹⁰³ kanded 87 õpilase kohta, näidates, milline on õpilase hariduslik erivajadus, millist tugiteenust õpilane vajab ning millist tugiteenust kool osutab. Koolis õpib 23 KVNMi soovitus saanud õpilast. Kool on EHISes märkinud, et üldist tuge pakutakse 64 õpilasele, toevajadus on kinnitatud direktori käskkirjadega.

4.5. PGSi¹⁰⁴ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenuse.

Koolitöötajate koosseis on kinnitatud¹⁰⁵ ning sellega on koolis ette nähtud sotsiaalpedagoog/nõustaja 1,0 ametikohta, eripedagoog/psühholoogi 1,0 ametikohta ja logopeedi 1,0 ametikohta. Juhime tähelepanu, et kuna psühholoogi ja eripedagoogi kvalifikatsioonile esitatavad nõuded on erinevad, ei ole nende ametikohtade liitmiseks õiguslikku alust.

EHISE¹⁰⁶ andmetel töötavad koolis tugispetsialistidest sotsiaalpedagoog ja logopeed. Koolil on jaanuarist uus logopeed, kes saab õpilasi toetada nii eesti kui ka vene keeles. Praegu ta testib õpilasi, et selgitada välja toevajadus.

Direktori sõnul osutab psühholoogi teenust KVNMi otsusega õpilastele õpetaja, kes omab psühholoogi kvalifikatsiooni. Järelevalves leidis kinnitust, et psühholoogi kvalifikatsioon vastab nõuetele. Alates veebruarist täidab ta osalise koormusega psühholoogi ametikohta. Eripedagoogi teenust ei tagata, kuna kool ei ole konkursi teel leidnud eripedagoogi.

PGS¹⁰⁷ sätestab, et kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.

Juhtkonna ja tugispetsialistide sõnul pedagoogilis-psühholoogilist hindamist koolis läbi ei viida, sest puudub testimiseks vajalik pädevus. Juhtkonna sõnul tehakse tihedat koostööd

⁹⁸ Direktori 13.11.2024 käskkiri nr 1-2/24/31; direktori 22.11.2024 käskkiri nr 1-2/24/37; direktori 26.11.2024 käskkiri nr 1-2/24/39.

⁹⁹ PGS, § 18 lg 1.

¹⁰⁰ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eest hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71.

¹⁰¹ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eest hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 30 lg 2.

¹⁰² Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71 ja § 30 lg 3.

¹⁰³ EHIS, 27.01.2025.

¹⁰⁴ PGS, § 37 lg 2.

¹⁰⁵ Direktori 06.09.2024 käskkiri nr 1-2/24/25.

¹⁰⁶ EHIS, 20.01.2025.

¹⁰⁷ PGS, § 46 lg 4.

Rajaleidja Keskusega. Juhime tähelepanu, et kool peab tuge vajavatele õpilastele korraldama pedagoogilis-psühholoogilise hindamise.

EHISE ja koolis kontrollitud andmetel vajab KVNMI soovitusel eripedagoogi tuge 12 õpilast, ükski õpilane tuge ei saa, kuna koolis ei tööta eripedagoogi. EHISE kannetes on märgitud, et koolis rakendatakse teenust 13 õpilasele, seega ei ole EHISE kanded tõesed.

Logopeedi teenus on KVNMI poolt soovitatud 14 õpilasele, EHISE kannetest nähtub, et teenust osutatakse 14 õpilasele.

Koolipsühholoogi teenus on KVNMI poolt soovitatud 9 õpilasele, lisaks oli kool määranud psühholoogi teenuse 9 õpilasele. EHISE kannetest nähtub, et teenust osutatakse 14 õpilasele, seega ei osutata teenust kõikidele õpilastele, kes seda vajaksid. Järelevalve ajal töötas psühholoog ainult 0,1 ametikohaga.

Sotsiaalpedagoogi teenus on KVNMI poolt soovitatud 15 õpilasele, kool on üldtoe raames määranud sotsiaalpedagoogi teenuse veel 12 õpilasele. Sotsiaalpedagoogi teenus on õpilastele tagatud.

Vestlusel osalenud hoolekogu liikmed, vanemad ja õpilased teadsid, milliseid tugiteenuseid koolis pakutakse. Koolis ei ole analüüsitud, kas tugispetsialiste on piisavalt, et toetada kõiki tuge vajavaid õpilasi ja juhendada õpetajaid.

Juhime tähelepanu, et määruse¹⁰⁸ kohaselt on tugispetsialistide teenus õppeprotsessis õpilase arengut, võimetekohast õppimist ja sotsiaalseid oskusi toetav logopeedi, eripedagoogi, koolipsühholoogi või sotsiaalpedagoogi teenus. Eripedagoogi¹⁰⁹ ülesandeks on õpilase arengu- ja õpioskuste taseme kindlaks tegemine ja tema arengut mõjutavate tegurite ning õpivajaduste väljaselgitamine; õpetajate juhendamine ja nõustamine õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel; õpiabirühma- või individuaaltundide ettevalmistamine ja läbiviimine õppeasutuses. Koolipsühholoogi¹¹⁰ ülesandeks on õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavate tegurite (psüühilised protsessid, isiksuse omadused, emotsionaalne seisund, vaimse tervise probleemid, suhtlemis- ja käitumisoskused) hindamine; õpilase nõustamine isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoskuste arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel; õpilase toetamine ning vanema ja kooli personali nõustamine kriisisituatsioonist väljatulekuks toe korraldamisel. Sotsiaalpedagoogi¹¹¹ ülesandeks on õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoskuse ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine; koolis esilekerkivate õpilaste sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine.

Määruse¹¹² kohaselt peab direktor võtma teenuse osutamiseks kooli tööle vajalikud tugispetsialistid või korraldama teenuse kättesaadavuse muul viisil, arvestades seejuures õpilaste vajadustega.

Samas tuleb teenuse osutamisel¹¹³ järgida isikuandmete töötlemise põhimõtteid. Teenuste korraldamisega seotud isikutel on õigus avaldada üksteisele õpilasele abi ja teenuse korraldamiseks vajalikke isikuandmeid, sealhulgas eriliigilisi isikuandmeid, kuid üksnes mahus ja ulatuses, mis on vajalik õpilasele abi ja teenuse korraldamiseks ning lubatud õigusaktidega.

¹⁰⁸ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 2 lg 1.

¹⁰⁹ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 2 lg 3 p 1.

¹¹⁰ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 2 lg 3 p 3.

¹¹¹ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 2 lg 3 p 4.

¹¹² Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 3 lg 4.

¹¹³ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse kasutamise kord“, § 3 lg 7.

Järelevalves leidis kinnitust, et tugispetsialistide teenusest on tagatud sotsiaalpedagoogi, logopeedi ja psühholoogi teenus. Tagatud ei ole eripedagoogi teenus.

Järelevalves leidis kinnitust, et kool ei ole nõuetekohaselt esitanud EHISE põhimääruses¹¹⁴ sätestatud andmeid ning on kinnitanud¹¹⁵ korduvalt ebakorrektseid andmeid.

Äraakuulamisel teavitas direktor, et konkursid eripedagoogi ja koolipsühholoogi leidmiseks on välja kuulutatud.

4.6. Ettepanekud direktorile

- 4.6.1. Tagada arenguvestluse kokkuvõtte allkirjastamine kõikide vestlusel osalenute poolt, et tõendada vestluse toimumine kolmepoolselt.
- 4.6.2. Hinnata õpilaste tegelikku toevajadust ning sellele tuginedes selgitada välja täiendav tugispetsialistide ametikohtade loomise vajadus, et iga lapse areng saaks toetatud.

4.7. Ettekirjutused direktorile

- 4.7.1. Tagada kõikide õpilastega arenguvestluste läbiviimine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõigetest 5 ja 6. Täitmise tähtaeg: 01.07.2025.
- 4.7.2. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.
- 4.7.3. Tagada koolis koolipsühholoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 8. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.
- 4.7.4. Tagada käskkirjades ning protokollides faktiliste ja õiguslike aluste kajastamine, lähtudes haldusmenetluse seaduse § 56 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2025.

5. Eestikeelne õppekorraldus koolis

Kool pakub õpilastele võimaluse omandada eestikeelne põhiharidus. Eestikeelne õpe on kõikides õppeainetes, välja arvatud võõrkeeled. Eesti keelt õpetatakse koolis eesti keele ainekava alusel.

5.1. PGSi¹¹⁶ kohaselt peab õppekeskkond toetama õpilaste arengut. Koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatus korraldamisel tuleb lähtuda riiklikes õppekavades ning teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest¹¹⁷. Õpilaste eesti keele arengut soodustab keskkond, mis on suures osas eestikeelne.

Juhtkonna sõnul toimub õppetöö eesti keeles, v.a võõrkeele tundides, eesti keeles on õppekäikude ja muuseumikülastuste giiditeenus, käiakse teatris, osaletakse erinevates projektides, õpilased osalevad õpilasvahetuses. Järelevalves leidis kinnitust, et õppetöö toimub koolis eesti keeles, õpetajad ei kasuta vahekeelt.

Koolis on loodud eestikeelne füüsiline keskkond, kooliruumides on kogu infomaterjal eestikeelne, samuti on eesti keeles ajakohased eesti kultuuri ja Eesti Vabariigiga seotud materjalid, klassides on stendidel klassi kokkulepped ja reeglid, pildimaterjal, mõned sõnasedelid ja õpilaste tööd. Stendid on kujundatud tagasihoidlikult, klassiruumides on vähe keelematerjali eesti keele õppe toetamiseks. Õpetajad ütlesid vestlusel, et liiga palju erinevat materjali klassi seintel tekitab segadust ja närvilisust, pigem olgu vähem, aga õpilast toetavad.

---

¹¹⁴ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eest hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71.

¹¹⁵ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eest hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 30 lg 2.

¹¹⁶ PGS, § 19 lg 1.

¹¹⁷ PGS, § 19 lg 2.

Õppekeskkond peab soodustama kommunikatiivset keeleõpet, õpilastel peaks olema omavahel silmside ja arusaamist toetav kaasõpilaste eeskuju. Põhikoolide paigutamist, mis toetab kommunikatiivset keeleõpet, ei olnud, õpilased istusid valdavalt üksteise selja taga.

PRÕKist¹¹⁸ tulenevalt tuleb kasutada eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid.

Klassid on varustatud tänapäeva nõuetele vastavate tehniliste vahenditega: arvuti (ühes klassis tahvelarvutid), digitaalvahend, mida õpetajad kasutavad aktiivselt õppe sisu visualiseerimiseks.

5.2. Järelevalve üks eesmärk on välja selgitada, kas kooli tegevus on korraldatud nii, et õpilastel on võimalik jõuda riiklikult sätestatud õpitulemusteni ja saavutada nõutud keeleoskuse tase, mis võimaldab omandada eesti keele oskuse emakeele tasemel ning põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti keeles.

Järelevalves vaadeldi kaheksat õppetundi: kahte eesti keele ning ühte kirjanduse tundi ning viit ainetundi: matemaatikat kaks tundi, inimeseõpetust, geograafiat ja ajalugu üks tund.

Valiku tegemisel arvestati, et vaadeldakse vähemalt kahte tundi igas vanuseastmes, kuid mitme õpetaja haigestumise tõttu tuli tundide valimit muuta.

Koolis õpivad valdavalt muu kodukeelega õpilased. Õpetajate keelekasutus tunnis oli õpilastele eakohane, kõnetempo oli enamasti hea, vaid paari õpetaja kõnetempo oli liiga kiire, kõne selge ja arusaadav. Vahekeelt õpetajad ei kasutanud.

Õpetajate enda koostatud materjali vaadeldud tundides eriti ei olnud, kahes ainetunnis olid pildimaterjalid ja slaidid, mille sisu oli kohandatud õpilastele jõukohaseks.

Tunnid olid sisutihedad ja vastasid ainekavale. Enamik õpiülesannetest olid seotud igapäevaeluga, vajalikud ja harivad ning silmaringi laiendavad. Teemakäsitus oli õpilastele eakohane ja jõukohane. Oli tunde, kus õpilane lõi seoseid eluga ja oma kogemustega. Õpiülesanded olid valdavalt seotud varem õpituga, toimus kordamis- või jätkutund. Kaheksast vaadeldud tunnist kahes alustati uut teemat.

PRÕKis¹¹⁹ on sätestatud, et õpet kavandades ja ellu viies kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesisest õppemethodikat, -viise ja -vahendeid. Tundides kasutati vähe aktiivõppemeetodeid. Ühes nähtud tunnis pidid õpilased loovust kasutama, tänu sobivale töötempole ja hästi läbimõeldud tunni ülesehitusele oli see tund sisutihe, õpilased arutlesid ja avaldasid tunni teemast lähtuvalt oma arvamust, teema jätkus järgmises tunnis.

Domineerisid traditsioonilised õppemeetodid. Põhiliselt oli kogu materjal ette antud ja õpilane ei pidanud ise midagi looma. Mõnes tunnis, kus seda tehti, möödus tund huvitavalt, õpilased olid innustunud ja loovad. Need tunnid eeldasid omavahelist arutlemist, omavahelistes aruteludes läksid õpilased üle vene keelele, kuid tunni töökeeleks oli eesti keel, mida õpetaja ka meelde tuletas ja õpilased pidasid kokkulepetest kinni.

I kooliastmes ei pööratud rääkimisele piisavalt tähelepanu, aktiivset suhtlust oli vähe. Õpilaste keelekasutus oli valdavalt tagasihoidlik, kasutades eesti keelt tekstide lugemisel, õpetaja kõne kuulamisel või õpetaja esitatud küsimustele vastamisel. Tundides kasutati samaaegselt kõikidele õpilastele mõeldud tööülesandeid, õppijate erineva võimekuse ja vajadustega ei arvestatud, vaid ühes tunnis anti kiirematele lisaülesanne. Rühma- ja paaristööd tehti õppematerjali kinnistamiseks. Vaatamata õpetaja keelule läksid õpilased rühma- või paaristöö ajal üle vene keelele.

Osa I kooliastme õpilasi vajab veel lugemisoskuse arendamist, samas häälendus on enamusel õpilastest hea, teise kooliastme õpilasi tuleb julgustada rääkima täislausetega. Õpetajal tuleb

---

¹¹⁸ PRÕK, § 6 lg 4 p 5.

¹¹⁹ PRÕK, § 5 lg 4 p 6.

esitada küsimusi sellisel moel, mis eeldab pikemaid vastuseid.

Vaadeldud tundides kasutasid vaid kaks õpetajat tunni alguses õpilasi tööle innustavaid ja häälestavaid ülesandeid, kuid peamiselt piirduti vaid eelnevates tundides õpitud materjali kordamisega. Et õpilased ei väsiks, tuleks kasutada rohkem mängulisi elemente. Selline võte on heaks vahelduseks tunnitegevusele. Enamikes tundides kasutati liikumispause.

Mitmes tunnis domineeris õpetaja, ta ei rakendanud õpilaste aktiivset suhtlemist võimaldavaid tööviise. Õpetaja rääkis rohkem kui õpilane. Eriti oli seda märgata ainetundides. Mitmel juhul õpetaja vastas ise enda esitatud küsimustele ega andnud õpilastele mõtlemisaega.

Vaadeldud tundides kasutasid õpetajad vähe näitlikustamist, ainult ühes tunnis näidati teema paremaks mõistmiseks videoklippe. Peamiselt kasutati õpikut, töövihikut, töölehti.

Vastavalt PRÕKis¹²⁰ sätestatule peab õpilane olema õppeprotsessis aktiivne osaleja.

Õpetajad on loonud sõbraliku ja usaldusliku õhkkonna, õpilased töötasid kaasa, kuid aktiivsust võis täheldada III kooliastmes vaadeldud kahe tunnis.

Vaadeldud ainetundides ei püstitatud õppetunniks eesmärgi, õpetajad teatasid või kirjutasid tahvlile tunni alguses käsitletava teema. Mitmes tunnis olid välja toodud tunni tegevused/ülesanded, teatati, mida tunni lõpus teadma peab, nt koostada küsimused, millele tahaksid vastused saada, rahvalaul kirjutada ja esitada.

Kõikides vaadeldud tundides püüdsid õpetajad kõiki õpilasi tunni tegevusse kaasata, kuid üheski tunnis ei hinnatud õpitulemusi ning tagasisideks oli enamasti suuline kiitus. Ühes ainetunnis pani õpetaja õigete vastuste eest punkte (õpetaja enda väljatöötatud süsteem), mis hiljem kujundasid õpilase hinnet.

Tundides tuleb hinnata või tagasisidestada omandatud õpitulemusi ja oskusi õppekavas hindamisele sätestatud korras. Kooli õppekavas¹²¹ on sätestatud hindamine viiepalli hindamissüsteemis.

Neljas tunnis tegid õpetajad tunni lõpus kokkuvõtte, kuid õpilastelt ei küsitud tagasisidet, mida uut teada said, mida tahaksid veel teada saada, mida tuleks veel harjutada. Ühes tunnis tehti seda käemärkide abil, paraku tehti seda kiiruga, millele kommentaare ei järgnenud. Suhtluskeele arendamiseks on argumenteeritud suuline tagasiside väga oluline.

Õpetajad kasutasid traditsioonilisi meetodilisi võtteid. Aktiivõppemeetodeid tuleb tundides julgelt kasutada, rääkimise ja kirjutamise kujundamisele ei pööratud piisavalt tähelepanu.

Õpilaste suulise kõne osakaal nii aine- kui ka keeletundides on erinev, sõltuvalt õpetajast. Oli tunde, kus õpetaja andis ülesandeid, mis ärgitasid arutlema ning eestikeelne eneseväljendus ei tekitanud raskusi, ning tunde, mis piirdusid peamiselt õpetaja küsimustele vastamisega. Vaba suhtluskeelt oli kuulda III kooliastmes, õpilased rääkisid julgelt, spontaanselt, kartmata vigu teha.

Kõik õpetajad said pärast vaadeldud tundi tagasiside kooli esindajalt ja keeleametnikult, samuti andis keeleametnik soovitusi tundide kaasajastamiseks.

Koolis õpetajatelt töökavasid ei nõuta, kuid kuna õpetaja kutsestandard sätestab, et õpetaja kavandab oma tööd, st seab õppija(te)st lähtuvalt pika- ja lühiajalised õpieesmärgid, valib sisu ning kavandab tegevused, arvestades õppekava, siis soovitame koolis mõelda läbi ja ühtlustada ainekaardi või töökava vorm, mis lähtub ainekavast ning mille sisu on aluseks klassipäeviku täitmisel. Vestlusel ütles üks õpetaja, et kasutab peamiselt neid töökavasid, mis tulevad kaasa õpikuga (Mauruse Kirjastus). Kuigi õppealajuhataja ütles, et kõikidelt õpetajatelt eeldatakse õpetamist kooli õppekavas sätestatud ainekavade alusel, siis enamikes vaadeldud tundides keskendusid õpetajad liialt õpikule.

---

¹²⁰ PRÕK, § lg 1.

¹²¹ Õppekava, p 10.5.1.

Õppealajuhataja, kes töötab sel ametikohal veidi üle aasta, andis vaadeldud tundidele tagasiside. Õppealajuhataja sõnul puudub tal eelnev tundide tagasisidestamise kogemus. Tagasisidevestlust viidi läbi koolis koostatud ainetunni analüüsilehe alusel, vestluse vormis. Õppealajuhataja suunas õpetajat tegema eneseanalüüsi küsimuste abil ja tegi asjakohaseid ettepanekuid, kuidas tundi eesmärgipärasemalt läbi viia.

Soovitame juhtkonnal külastada õppetunde süstemaatiliselt, et toetada õpetajate professionaalset arengut ning tunnivaatluste tähelepanekuid koos õpetajatega analüüsida, näiteks õpetaja poolt kasutatava metoodika seost õpitulemustega.

Juhtkonna sõnul on neil käimas projekt, mille käigus õpetatakse aktiivõppemeetodeid rakendama ning projekti partnerid käivad tundides vaatlemas, kas ja kuidas õpitud meetodeid praktikas rakendatakse.

5.3. PGS¹²² sätestab, et kool võimaldab põhiharidust omandaval õpilasel kasutada tasuta vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikku õppekirjandust (näiteks õpikuid, tööraamatuid, töövihikuid ja töölehti) ning üldkeskharidust omandaval õpilasel vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid.

Õpilastel olid olemas õppetundideks vajalikud õpikud, töövihikud ja tööraamatud.

Õpetajad ütlesid vestlusel, et peavad arvestama eelneva õpetaja valitud õppevahenditega, kuna koolil ei ole võimalik soetada erinevate kirjastuste õpikuid paralleelselt. Kõik õpetajad, kes õpetavad kirjastuse Avita õpikute järgi, omavad ka Opiqu litsentsi ja saavad kasutada sealseid õppematerjale. Õpetajate sõnul on nad rahul olemasoleva õppekirjandusega.

5.4. Ettepanekud direktorile

5.4.1. Külastada süstemaatiliselt õpetajate tunde, anda õpetajale tagasisidet tunnis nähtust, analüüsida tunnivaatluse tähelepanekuid koos õpetajatega.

5.4.2. Korraldada õpetajatele koolitusi, mis aitaks mõista muu kodukeelega õpilaste õpetamise erisusi ja nendega arvestamist tundide läbiviimisel.

5.4.3. Suunata õpetajaid kasutama aktiivõppemeetodeid ning pöörama enam tähelepanu rääkimise ja kirjutamise kujundamisele.

5.4.4. Suunata õpetajaid õppetunni läbiviimisel lähtuma ainekavas esitatud õppesisust ja õpitulemustest.

5.4.5. Suunata õpetajaid oma tööd kavandama viisil, mis lihtsustab tunni läbiviimist ja klassipäevikute täitmist.

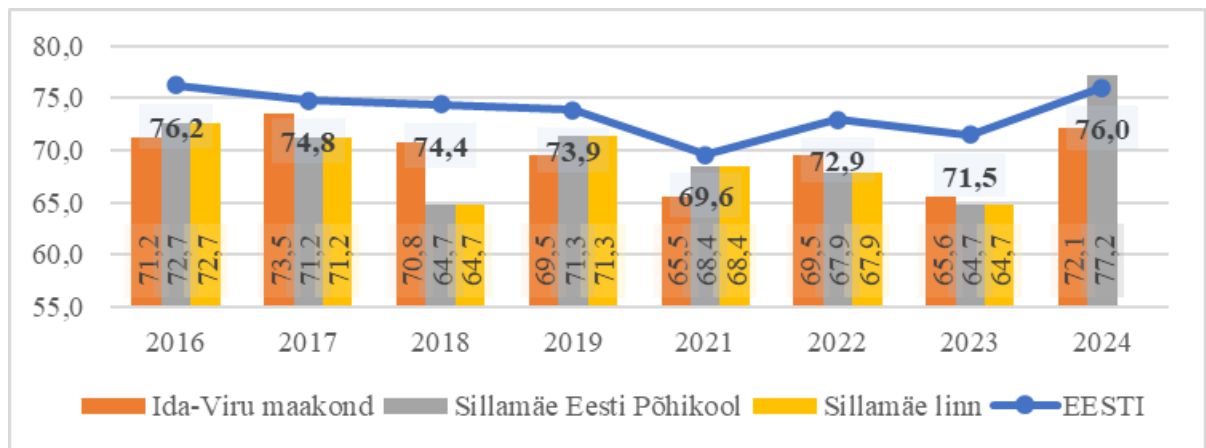
6. Põhikooli lõpueksamite tulemused ja rahuloluküsitluse tulemused

6.1. Põhikooli eesti keele lõpueksami keskmine tulemus on koolis olnud viimastel aastatel Eesti keskmisest madalam, kuid 2024. aastal tõusis keskmine tulemus üle Eesti keskmise (joonis 1).

Põhikooli lõpueksami tulemused eesti keeles olid 2024. aastal Eesti keskmisest (76,0) veidi kõrgemad (77,2), eelnevatel aastatel on olnud 1,2 kuni 9,7 punkti Eesti keskmisest tulemusest madalamad.

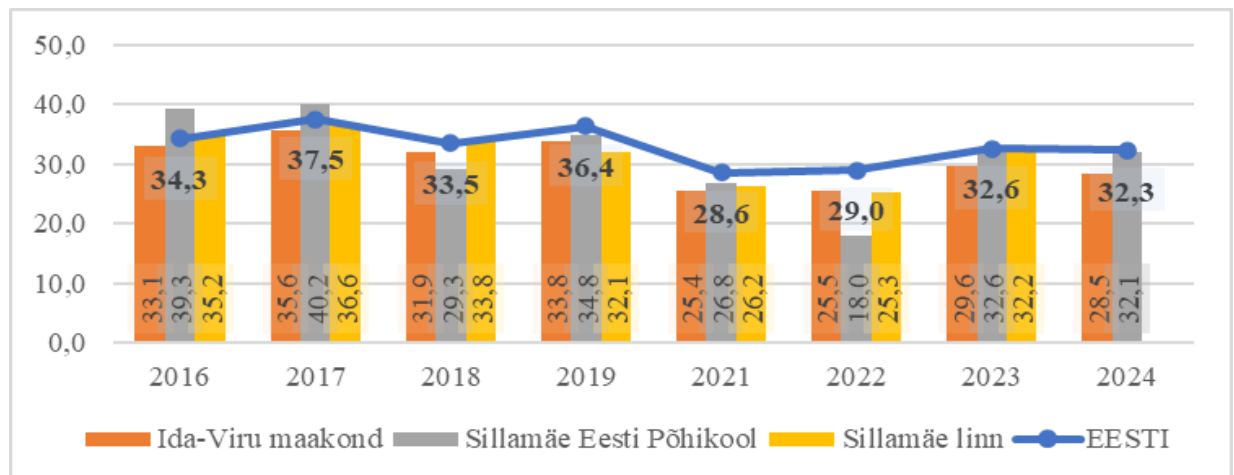
¹²² PGS, § 20 lg 1.

Joonis 1. Lõpueksamite tulemused eesti keeles.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

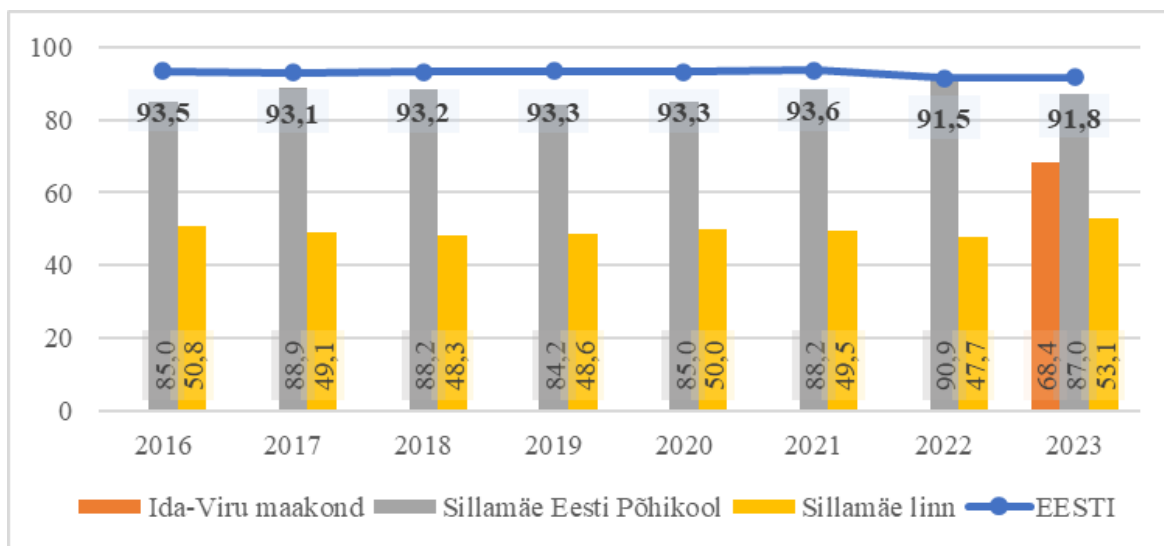
6.2. Põhikooli matemaatika lõpueksami keskmine tulemus on koolis olnud Eesti keskmisega võrdne või madalam (2022). Ida-Virumaa põhikooli lõpetajate matemaatikaeksami keskmisest tulemusest on kooli näitaja olnud enamasti pisut kõrgem, v.a 2022 (joonis 2). Põhikooli matemaatikaeksami tulemused on olnud valdavalt Eesti keskmisel tasemel, erandiks oli 2022. aasta, mil kooli keskmine tulemus oli 11 punkti madalam kui riigis keskmiselt.

Joonis 2. Lõpueksamite tulemused matemaatikas.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

6.3. EHISE andmetel on koolis eesti keele oskuse nõuetele vastavate õpetajate osakaal olnud läbivalt pisut madalam Eestis keskmisest, kuid oluliselt kõrgem kui Sillamäe linna koolides ning kõrgem kui Ida-Virumaa koolides (maakonniti arvutatakse seda näitajat alles 2023. aastast). 2023/2024. õppeaastal vastas riigikeeleoskus nõuetele 87%-l põhikooliõpetajatest (joonis 3).

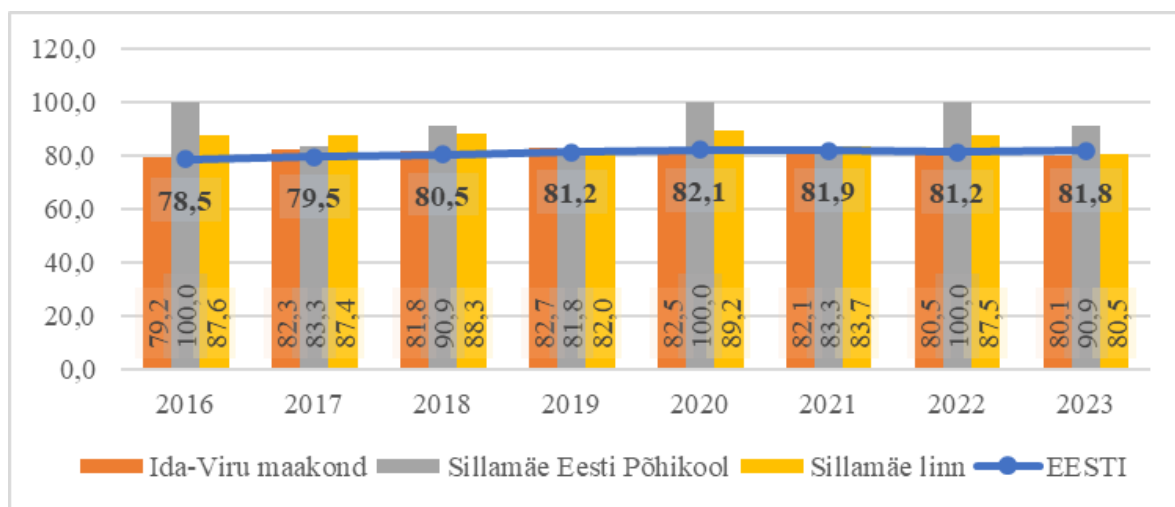
Joonis 3. Õpetajate riigikeeleoskuse vastavus nõuetele põhikoolis, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Juhtkonna sõnul oli eelmisel õppeaastal vaid üks õpetaja, kelle eesti keele oskus ei olnud nõuetele vastav, käesoleval õppeaastal selliseid õpetajaid koolis ei tööta.

6.4. Keskhariiduse omandanute osakaal neli aastat pärast kooli lõpetamist on olnud viimastel aastatel läbivalt kõrgem kui Eestis ja Ida-Virumaal keskmiselt (joonis 4).

Tulemus näitab, et kooli lõpetajatest valdav enamik jätkab õpinguid gümnaasiumis ja lõpetavad õpingud nominaalse õppeajaga.

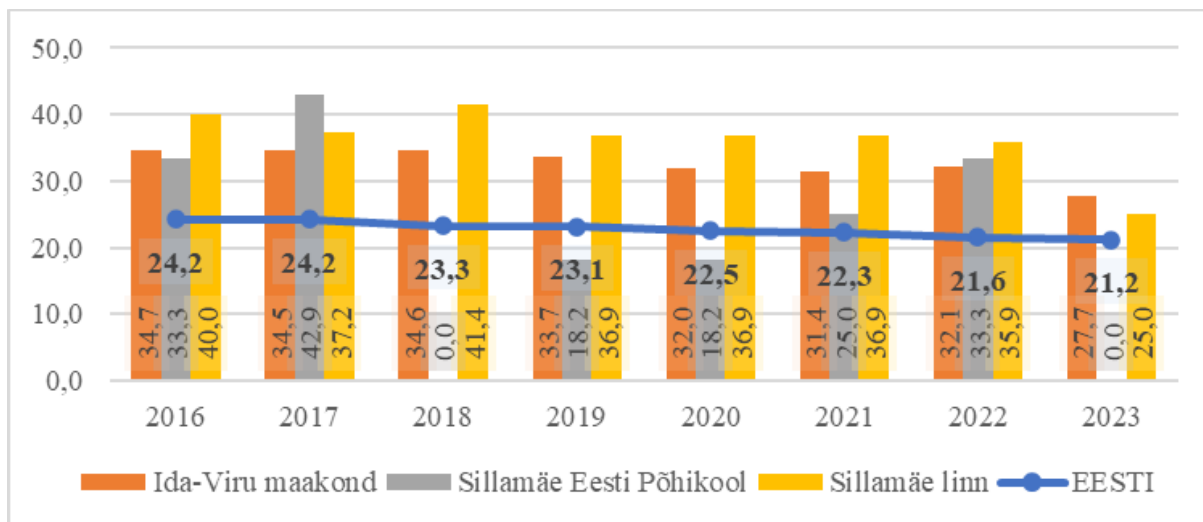

Joonis 4. Keskhariiduse omandanute osakaal neli aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Direktori sõnul jätkavad õpilased õpinguid Narva ja Tartu gümnaasiumites, aga ka Jõhvi ja Noarootsi Gümnaasiumis ning Nõo Realgümnaasiumis.

5.5. Kutsehariiduse omandanute osakaal viis aastat pärast kooli lõpetamist varieerub koolis aastate lõikes oluliselt, kuid valdavalt on olnud Eesti vastavast näitajast madalam (joonis 5).

Joonis 5. Kutsealase hariduse omandanute osakaal viis aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Juhtkonna sõnul hoiavad klassijuhatajad end vilistlaste käekäiguga kursis, samuti käivad vilistlased koolis õpilastele edasiõppimise võimalusi tutvustamas. Koolis töötab mitu õpetajat ja logopeed, kes on kooli vilistlased.

7. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ning andmete õigsus EHISes

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust PGSis¹²³ sätestatule ning võrreldi EHISesse¹²⁴ kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

7.1. Vabariigi Valitsuse määrus¹²⁵ reguleerib andmete kandmist õpetajate registrisse. Alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavad õppeasutused esitavad õpetajate ja akadeemiliste töötajate kohta andmed õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse õpetaja ja akadeemilise töötajana tööle asumise, töölt lahkumise või muude §-s 18 toodud andmete muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul, ning välja arvatud § 18 lõike 3 punktides 15, 15¹ ja 16 toodud andmed, mis esitatakse kord aastas 10. novembriks.¹²⁶ Paragrahvi 18 lõike 1 punktis 40 nimetatud andmed saadakse riskitasutuse teel karistusregistrist¹²⁷.

Koolis töötasid asendusõpetajad, kelle kohta puudusid EHISes kanded.

Direktori sõnul ei olnud asendusõpetajate programmi kaudu tööle asunud õpetajate andmed kantud EHISesse põhjusel, et kool oli sõlminud lepingu MTÜga ASÕP ning õpetajatega lepinguid sõlmitud ei olnud. EHISE põhimääruse¹²⁸ kohaselt on EHISesse kantavate andmete aluseks dokumendid, sh tööleping ning haridust tõendavad dokumendid. Juhime tähelepanu, et kool on kohustatud tegema EHISes kande õpetaja tööle asumise päeval.

¹²³ PGS, § 74¹ ja § 99.

¹²⁴ EHIS, 15.11.2024, 27.01.2025.

¹²⁵ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“.

¹²⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.

¹²⁷ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 18 lg 1 p 40.

¹²⁸ Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 20 lg 1.

7.2. Põhikooli direktori kvalifikatsiooninõuded on¹²⁹ magistrikraad, juhtimiskompetentsid ning C1 keeletasemel eesti keele oskus¹³⁰. Õppealajuhataja ja õpetajate kvalifikatsiooninõuded on¹³¹ magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse, õppealajuhatajal ka juhtimiskompetentsid, valikainete õpetajal¹³² kõrgharidus ja pedagoogilised kompetentsid. Õppealajuhataja, eesti keele ja eesti keeles õpetavad õpetajad peavad oskama eesti keelt C1-tasemel¹³³, kõik ülejäänud pedagoogid vähemalt B2-tasemel¹³⁴. Tugispetsialistidel peab olema¹³⁵ erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ning vastavalt kas eripedagoogi, sotsiaalpedagoogi või logopeedi kutse ja B2-tasemel riigikeele oskus¹³⁶.

Kõikidel õppe- ja kasvatusala töötajatel on nõutaval tasemel eesti keele oskus.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, on koolis kokku 29.

Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 20 töötajal: 16 õpetajal, direktoril, õppealajuhatajal, logopeedil ja sotsiaalpedagoogil. Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele üheksal õpetajal, kellest neljal puudub õpetajakutse, viiel puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse.

Järelevalve ajal korrastati EHISes andmeid ja märgiti kvalifikatsiooni mitteomavate õpetajate kvalifikatsioon mittevastavaks ja tehti tähtajalise töölepingu lõppemise kuupäevade kanded. Kvalifikatsioonita õpetajatega olid sõlmitud tähtajalised töölepingud.

Neljal õpetajal on võimalus õpetajakutse omandamisega viia kvalifikatsioon vastavusse kehtivate nõuetega.

Direktor ütles, et kaks õpetajat taotlevad õpetajakutset veebruaris ning magistritasemel õpib kolm õpetajat, kes kevadel peaksid magistriõpingud lõpetama.

PGSi¹³⁷ kohaselt hindab pedagoogiliste kompetentside olemasolu tööandja. Koolis pedagoogiliste kompetentside hindamiseks eraldi juhust koostatud ei ole.

Direktori sõnul on teemale mõeldud ja planeeritakse juhendi koostamist lähtudes õpetaja kompetentsimudelist.

7.3. PGS¹³⁸ sätestab, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatusgevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Koolis viiakse nädalas EHISe andmetel¹³⁹ läbi 473 õppetundi, millest 311 (65,8%) tundi viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 162 (34,2%) tundi viivad läbi õpetajad, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon.

I kooliastmes toimub nädalas 157 tundi, millest 85 (54,1%) tundi viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 72 (45,9%) tundi viivad läbi õpetajad, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon.

II kooliastmes toimub nädalas 162 tundi, millest 125 (77,2%) tundi viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 37 (22,8%) tundi viivad läbi õpetajad, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon.

---

¹²⁹ PGS, § 74¹ lg 1.

¹³⁰ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 9 p 6.

¹³¹ PGS, § 74¹ lg-d 2, 4.

¹³² PGS, § 74¹ lg 5.

¹³³ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 9 p-d 6, 7.

¹³⁴ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 p 6.

¹³⁵ PGS, § 74¹ lg-d 7, 9, 10.

¹³⁶ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 p 7.

¹³⁷ PGS, § 74¹ lg 12.

¹³⁸ PGS, § 74 lg 9.

¹³⁹ EHIS, 15.11.2024.

III kooliastmes toimub nädalas 154 tundi, millest 101 (65,6%) tundi viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele ja 53 (34,4%) tundi viivad läbi õpetajad, kellel puudub nõutav kvalifikatsioon.

Eeltoodust lähtuvalt ei ole koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Juhime tähelepanu, et haridusametuse juht peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õpetajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega. Õpetajaga, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, saab PGSi¹⁴⁰ alusel sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks tingimusel, et õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat. Sellisel juhul tuleb aasta jooksul korraldada uus avalik konkurss kvalifikatsiooninõuetele vastava õpetaja leidmiseks. Seitsme kvalifikatsiooni mitteomava õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut ning kahega on sõlmitud tähtajaline tööleping, mille kestus ületab ühte aastat.

7.4. PGSi¹⁴¹ kohaselt kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra kooli hoolekogu.

Kooli hoolekogu on konkursi läbiviimise korra kehtestanud¹⁴².

Konkursikomisjoni otsustel¹⁴³ puuduvad nii faktilised kui ka õiguslikud alused, kuigi see nõue tuleneb HMSist¹⁴⁴. Konkursikomisjoni protokollides¹⁴⁵ on küll välja toodud kandidaadi haridus, kuid kajastamata on kandidaadi hariduse vastavus kvalifikatsiooninõuetele. Soovitame dokumendivooru koosoleku protokollis välja tuua, kas kandidaadi kvalifikatsioon vastab kehtivatele nõuetele. Konkursikomisjon saab vestlusvooru kutsuda vaid kvalifikatsiooni omavad kandidaadid. Kui konkursil ei õnnestu valida kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, siis konkurss luhtub. Seejärel on direktoril õigus teha valik ja sõlmida tähtajaline tööleping PGSis¹⁴⁶ sätestatud tingimustel.

7.5. Ettepanek direktorile

7.5.1. Esitada pidajale tegevuskava, kuidas tagatakse õpilastele õigus kvaliteetsele üldharidusele ning õpetamine kvalifikatsiooni omavate ja kaasaegseid õpetamismeetodeid kasutavate õpetajate poolt.

7.5.2. Tuua konkursikomisjoni koosoleku protokollis välja, kas kandidaadi kvalifikatsioon vastab kehtivatele nõuetele.

7.6. Ettekirjutused direktorile

7.6.1. Tagada piisav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid, et kindlustada kooli õppekavas määratletud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

7.6.2. Tagada kõikide koolis tunde andvate õpetajate andmete kandmine Eesti hariduse infosüsteemi, lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2014. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 22 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.07.2025.

---

¹⁴⁰ PGS, § 74 lg 7.

¹⁴¹ PGS, § 73 lg 1¹ p 8.

¹⁴² Hoolekogu 21.10.2021 protokoll nr 02.

¹⁴³ Konkursikomisjoni 13.05.2024 protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 15.05.2024 protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 13.06.2024 protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 20.08.2024 protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 22.08.2024 protokoll (numbrita).

¹⁴⁴ HMS, § 56 lg 2.

¹⁴⁵ Konkursikomisjoni 13.05.2024 protokoll (numbrita), konkursikomisjoni 20.08.2024 protokoll (numbrita).

¹⁴⁶ PGS, § 74 lg 7.